

ชื่อไทย	กระพี้จั่น
ชื่อท้องถิ่น	จั่น (ทั่วไป) ปี่จั่น (ภาคเหนือ)
ชื่อวิทยาศาสตร์	<i>Millettia brandisiana</i> Kurz
วงศ์	FABACEAE

ลักษณะทางพฤกษศาสตร์

ลักษณะต้น ไม้ยืนต้น ผลัดใบ ขนาดเล็กถึงขนาดกลาง สูง 8 - 20 เมตร เรือนยอดทรงกลม โคนต้นเป็นพุ่มนอ เปลือกสีน้ำตาลหรือ

น้ำตาลเทาแตกเป็นสะเก็ดเล็ก ๆ ตามกิ่งมีรอยแผลทั่วไป

ลักษณะใบ ใบประกอบขนนก ออกเวียนสลับ ใบย่อย 7 - 21 ใบ ใบย่อยรูปรีแกมขอบขนาน กว้าง 1 - 3 เซนติเมตร ยาว 3 - 7 เซนติเมตร ฐานใบมนหรือแหลม ขอบใบเรียบ ปลายใบเรียวแหลม แผ่นใบบาง

ลักษณะดอก ช่อดอกแบบช่อแยกแขนง ออกตามกิ่งและง่ามใบ ดอกย่อยรูปถั่ว สีม่วงแกมขาวหรือสีชมพูอมม่วง ดอกตูมสีน้ำตาลเข้มหรือม่วงดำ กลีบเลี้ยงเชื่อมติดกันคล้ายรูปประฆัง ปลายแยกออกเป็น 5 แฉก สีม่วงดำมีขนอ่อนปกคลุม ยาว 0.4 - 0.5 เซนติเมตร กลีบดอก 5 กลีบ 4 กลีบมีรูปร่างยาวรีรูปขอบขนาน กว้าง 0.3 - 0.5 เซนติเมตร ยาว 1.0 - 1.5 เซนติเมตร และอีก 1 กลีบมีรูปร่างกลมบิดม้วน กว้าง 1.5 เซนติเมตร ยาว 1.8 - 2.0 เซนติเมตร ดอกบานเต็มที่ กว้าง 1.5 - 2.0 เซนติเมตร มีเกสรเพศผู้ 10 อัน

ลักษณะผล ผลเป็นฝักแบน โคนแคบกว่าปลาย กว้าง 2 - 2.5 เซนติเมตร ยาว 9 - 12 เซนติเมตร เปลือกเกลี้ยงหนา คล้ายแผ่นหนัง ขอบเป็นสัน เมล็ดสีน้ำตาลดำ 1 - 4 เมล็ด

ระยะการออกดอกติดผล

ออกดอกระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ - เดือนเมษายน ติดผลเดือนมีนาคม - เดือนพฤษภาคม

เขตการกระจายพันธุ์

มีถิ่นกำเนิดที่เอเชียเขตร้อน พบตามป่าเบญจพรรณและป่าแดงทั่วทุกภาคของประเทศไทย

การใช้ประโยชน์

เป็นไม้ประดับเนื่องจากมีช่อดอกที่สวยงาม เมื่อถึงฤดูกาลออกดอกกระพี้จั่นจะทิ้งใบ และผลิดอกสีม่วงอมครามกระจายไปทั้งต้น

เนื้อไม้: ใช้ในการก่อสร้าง ใช้ทำเครื่องมือช่าง หรือเครื่องมือการเกษตร ทำเยื่อกระดาษ

ลำต้น: ต้มดื่มบำรุงเลือด

ใบ: ใบอ่อนสามารถนำมารับประทานได้

แหล่งข้อมูล: สำนักงานหอพรรณไม้ - กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช (พันธุ์ไม้มงคลพระราชทาน)

